

Registrace nových odrůd a její historie

Přerov nad Labem 20. 6. 2017

Tomáš Mezlík

Národní odrůdový úřad

ÚKZÚZ

Obsah přednášky

- Historie
- Národní odrůdový úřad
- Registrace odrůd
- Zkoušení odrůd po registraci (SDO)
- Informace o odrůdách

Historie

1856 - První agrikulturně chemická zkušební stanice v Rájci

1899 - Moravská zemská hospodářská výzkumná stanice pro pěstování rostlin v Brně (základ současného ÚKZÚZ)

- výstavba jednoposchodové budovy - nyní jádro budovy na Květné
- zaměřená na šlechtění rostlin, pěstování nových odrůd, určování nemocí rostlin a provádění srovnávacích polních pokusů
- 106 pokusů - (88 pokusů mimo ústav u 15 hospodářů) - ječmen, pšenice, řepa cukrovka, oves, tabák, brambory

21.6.2017

— 18 —

1. Nollův semenáč čís. 10.

Místo pokusů	rok pokusů	Plata	Výsiv mlá v q a 1 ha	čís. hektarů	čís. hektarů	Prům. úrodn. v kg a 1 ha	Prům. úrodn. v kg a 1 ha
1. Puklané pole v Rájci	1858-1860	10000	425 200	100	18 447 228	3012	—
2. Růžnická řeka v Brně	1862-1865	10000	313 200	250	29 457 080	3809	—
3. Město	1865	10000	286 54	147	18 257 494	2819	—
4. Skarotice	1865	10000	249 190	200	20 216 044	3856	—
5. Her. Bejčovice	1865	10000	290 36	200	22 221 000	4341	—
6. Hagenstein	1865	10000	145	163	21 542 282	3424	—
7. Zlatý	1865	10000	84	174	20 481 214	2542	—
8. Zlatý	1865	10000	30 6	147	18 668 171	1721	—
9. Skarotice	1865	10000	60 25	72	16 141 092	1151	—
10. Zlatý	1865	10000	94	99	19 651 471	1876	—
11. Zlatý	1865	10000	110	116	20 072 299	3089	—
12. Zlatý	1865	10000	30 6	147	18 668 171	1721	—
13. Skarotice	1865	10000	60 25	72	16 141 092	1151	—
14. Zlatý	1865	10000	94	99	19 651 471	1876	—
15. Zlatý	1865	10000	110	116	20 072 299	3089	—
16. Zlatý	1865	10000	30 6	147	18 668 171	1721	—
17. Skarotice	1865	10000	60 25	72	16 141 092	1151	—
18. Zlatý	1865	10000	94	99	19 651 471	1876	—
19. Zlatý	1865	10000	110	116	20 072 299	3089	—
20. Zlatý	1865	10000	30 6	147	18 668 171	1721	—

Zpráva zemské hosp. výzkumné stanice pro pěstování rostlin
v Brně.

Inv. č. SK
678 a

Srovnávací pokusy s druhy bramborů

provedené zemskou hosp. výzkumnou stanicí v Brně
v letech 1899—1906.

Prof. Jan Vanha,
ředitel ústavu.

Inž. Otto Kvas,
adjunkt.

Jos. Bukovanský,
adjunkt.

Rob. Knappe,
asistent.

Referuje Jos. Bukovanský.

SEMENÁŘSKÁ SEKCE
Moravského zemědělského výzkumného ústavu zemědělského v Brně.

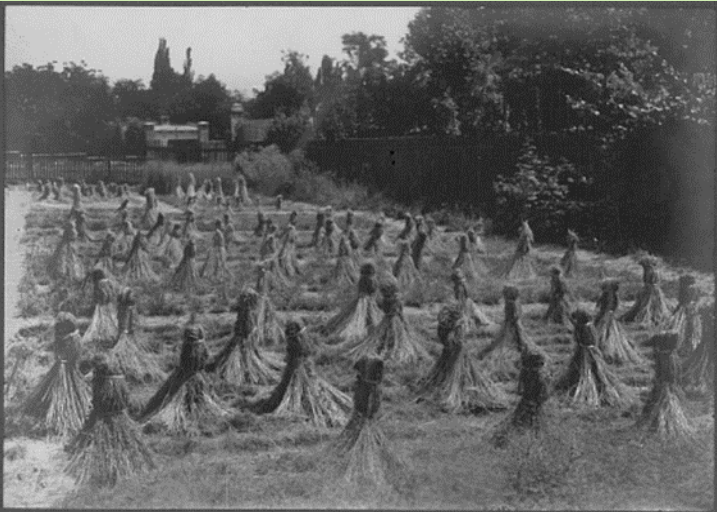
V Brně 1907.
Nákladem zemské hospodářské výzkumné stanice pro pěstování rostlin.
Tiskem Antonína Olšáka v Brně.

Historie

1909 – Moravský zemský výzkumný ústav zemědělský

1919 – Zemský výzkumný ústav pro rostlinnou produkci v Brně

- 6 sekcí (šlechtitelská), 2 pobočné stanice – Rožnov pod Radhoštěm (pícninářská) a Žďár nad Sázavou (bramborářská), expozitury u 9 hospodářských škol

Skizeň pokusů s pěstováním trav na semeno,

Semennářské sekce - Moravského zemského výzkumného ústavu zemědělského
v Brně v roce 1924.

Sázení jednotlivých zrn ku zkoušení přezimování,
odnožení a pro rozbor rostlin.

Historie

Zákon č. 128/1921 o uznávání původnosti odrůd, uznávání osiva a sádí a zkoušení odrůd kulturních rostlin

Vládní nařízení č. 208/1921

Za účelem zvelebení výroby rostlinné *zavádí se:*

- uznávání původnosti odrůd,
- uznávání osiva a sádě kulturních rostlin a
- zkoušení odrůd.
- Označení "původní odrůda", "uznané osivo", "uznaná sád", "do rejstříku zapsaná odrůda" (§ 9) *povoluje se jen podle ustanovení toho zákona.*
- Uznání původnosti odrůdy – uznávací komise navrhuje ministerstvu zemědělství na základě šlechtitelské vyrovnanosti (DUS) a komisionální prohlídky šlechtitelského podniku, na 3 roky.
- Kniha původních odrůd vydávána ve "Věstníku ministerstva zemědělství".
- *...Součástí knihy původních odrůd, jakož i rejstříku osvědčených odrůd jest sbírka typických vzorků zrna, klasů, resp. plodů.* Sbírkou vedou a udržují stanice a ústavy nejméně po dobu trvání zápisu.
- *Rejstřík osvědčených odrůd - odrůdy, které se podle víceletých srovnávacích pokusů provedených veřejnými stanicemi a ústavy zvláště osvědčily v určitých oblastech republiky Československé, budou po rozhodnutí ústřední uznávací komise zapsány ministerstvem zemědělství do rejstříku osvědčených odrůd.*

Ročník 1921.

473

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 51.

Vydána dne 14. června 1921.

Obsah: (208.–212.) 208. Nařízení, jímž se určuje počátek účinnosti a provádí zákon ze dne 17. března 1921, č. 128 Sb. z. a n., o uznávání původnosti odrůd, uznávání osiva a sádí a zkoušení odrůd kulturních rostlin. — 209. Nařízení, jímž se stanoví tituly pro kancelářské úředníky

Návrh osvědčených odrůd pšenice pro jednotlivé oblasti ČSR.

Seznam osvědčených odrůd pšenice.

I. Ozimé pšenice:

a) Bez osinné:

1. Dregerova česká červenka č. 12.
2. Dregerova BI/22.
3. Dregerova J. D.
4. Dobrovická G10.
5. Dobrovická B11/19.
6. Dobrovická B.
7. Selecty Bastard.
8. Krafftova Siegerlandská (Libverda).
9. Pošumavská Stegerlandská (Pavinov).
10. Krafftova Siegerlandská (Olešná).
11. Strubeho Stocken.
12. Rathbořská Helmholtz Teverson.
13. Jihomoravská holice.
14. Višňovská Rb hustoklasá.
15. Bezosinná M20.
16. Hustoklasá MB.
17. Ruská genealogická bílá.
18. Novodvorská bělka.
19. Hnědoklasá Volha.
20. Běloklasá Opavia.
21. Vyškovská II.

b) Osinaté:

22. Selecty zimní vouska.
23. Dětenická červená ozimá vouska.
24. Pavlovická červená vouska.
25. Hodoninská osinatka.
26. Židlochovická jubilejní osinatá.
27. Kečlanská osinatka.
28. Moravia běloklasá.
29. Valtická osinatá.
30. Moravia hnědoklasá.
31. Opavská vouska.
32. Non plus ultra I.
33. Loosdorfská osinatá BXB 91.
34. Diosecká č. 2.
35. Diosecká č. 200.
36. Diosecká č. 777.
37. Diosecká NR.
38. Šuranská č. 95.
39. Šuranská č. 121.
40. Šuranská č. 1211.
41. Sekáč č. 17.
42. Sekáč č. 19.
43. Sekáč č. 206.
44. Lontovská F. B. 13.
45. Lontovská S. G. 25.
46. Lontovská D. 44.
47. Radosinská č. 3.

II. Přesívky:

48. Dobrovická P2.
49. Kaštická přesívka č. 202.
50. Nohelova česká červená přesívka.
51. Postoloprtská přesívka č. 6.
52. Postoloprtská přesívka č. 58.
53. Selecty česká červená přesívka.
54. Šebkova česká červ. přesív. č. 11.
55. Krajobv přesívky.

III. Jarní pšenice:

a) Bez osinné:

56. Postoloprtská raná č. 181.
57. Selecty tvrdá bělka VI. k.
58. Rathbořská Helmholtz hladká jarka.
59. Janetzkiho raná.
60. Dobrovická červená jarka.
61. Ideál.
62. Staroveská bezosinná.
63. Kanadská Marquis přepěstovaná.

b) Osinaté:

64. Dregerova česká červená jarní vouska.
65. Selecty nepotéh. jarní vouska H1.
66. Židlochovická Vesna osinatá.
67. Zdáňická osinatka.

Rozdělení oblasti a pro ně navržené vhodné odrůdy pšenice v Československé republice.

Země Česká:

A. Oblast středočeská:

- I. Česká nížina a pahorkatina.
  - II. Česká Středohoří.
  - III. Krajina Zatecko-Duchcovská a V. Rakovnicko.
- Vhodné odrůdy pšenice: čis. 2, 5, 8, 9, 10, 1, 7, 27, 35, 23, 48, 49, 53, 50, 51, 52, 58, 60, 57, 65, 64.

B. Oblast jihočeská:

- VI. Plzeňská pánev a V. Jižní část Pobřežská.
  - VII. Jihočeská rybnická rovina.
  - IX. Podhoří Českomorav. vysočiny.
- Vhodné odrůdy pšenice: čis. 2, 3, 5, 1, 8, 9, 10, 48, 49, 53, 50, 55, 64, 65.

C. Podhorská oblast západočeská:

- VIII. Horní Pohří a Tepelské vrchy.

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 1, 8, 9, 10, 48, 49, 53, 50 a krajové přesívky a červenky.

D. Podhorská oblast severočeská a východočeská:

- IV. a) Podhoří Lužických hor,
- IV. b) Západní Podkrkonoší,
- IV. c) Východní Podkrkonoší.
- IV. d) Podhoří Orlických hor.

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 2, 1, krajové červenky, zušlechtné vousky; jarky bezosinné a z osinatých Dregerova česká jarní vouska.

E. Horské oblasti české:

- X. Českomoravská vysočina,
- XI. Semava.
- XII. České Sudety: a) Lužické hory, b) Krkonoše, c) Orlické hory.

- XIII. Krušnohory.

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 1, 8, 9, 10 a krajové červenky.

Země Moravsko-slezská:

I. Oblast jižní Moravy:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 26, 36, 35, 32, 25, 27, 29, 24, 13, 14, 5, 3, 1, 48, 2, 7, 66, 65, 64.

II. Oblast střední Moravy:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 14, 5, 2, 13, 48, 17, 49, 16, 15, 1, 3, 7, 26, 36, 35, 32, 27, 25, 28, 30, 66, 65, 64, 59, 58, 62.

III. Podhorská oblast moravská:

Vhodné odrůdy pšenice: a) západní část: čis. 26, 36, 28, 25, 27, 29, 13, 1, 5, 14, 66, b) východní část: čis. 26, 36, 28, 25, 27, 29, 2, 14, 5, 17, 19, 16, 66.

IV. Severovýchodní nížinná oblast moravsko-slezská:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 2, 14, 3, 5, 8, 9, 49, 48, 1, 13, 7, 11, 17, 28, 26, 36, 35, 32.

Západní část země Slovenské:

I. Oblast jihozápadního Slovenska:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 34, 35, 36, 26, 45, 24, 32, 39, 41, 42, 43, 44, 47, 27, 13, 14, 7, 48, 66, 65, 64, 58, 62.

II. Oblast Zitného ostrova:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 34, 35, 39, 26, 29, 45, 36, 46, 40, 41, 43, 47, 38, 13, 14, 5, 66, 65, 64, 58, 62.

III. Oblast jihovýchod. Slovenska:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 39, 26, 36, 32, 34, 35, 29, 41, 42.

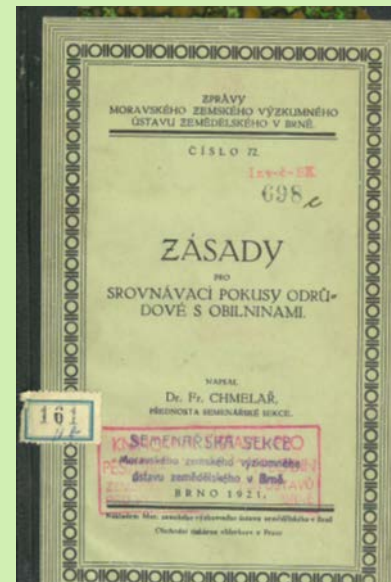
Východní část země Slovenské a Podkarpatská Rus:

I. Pšeničná oblast východního Slovenska a Podkarpát. Rusi:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 35, 36, 39, 32, 26, 44, 45, 41, 22, 24, 29, 34, 43, 14, 49, 5, 64, 66, 65, 58, 62.

II. Pieninářská oblast východního Slovenska a Podkarpát. Rusi:

Vhodné odrůdy pšenice: čis. 35, 39, 32, 26, 41, 25, 27, 28, 14, 5, 48, 3, 64.

Historie

Zákon č.188/1950 Sb. o zdokonalení rostlinné výroby

- Do oběhu pro běžné upotřebení lze uvádět osivo a sadbu jen povolené odrůdy, povolení uděluje a odnímá ministerstvo zemědělství, zapisují se do rejstříku povolených odrůd
- Povinnost soustavného zkoušení
  - nové odrůdy musí být před povolením prozkoušeny, pokud jde o samostatnost a pěstitelskou hodnotu,
  - povolené odrůdy podléhají soustavnému zkoušení

Vyhláška MZe č. 95/1951 Sb. o zřízení ÚKZÚZ

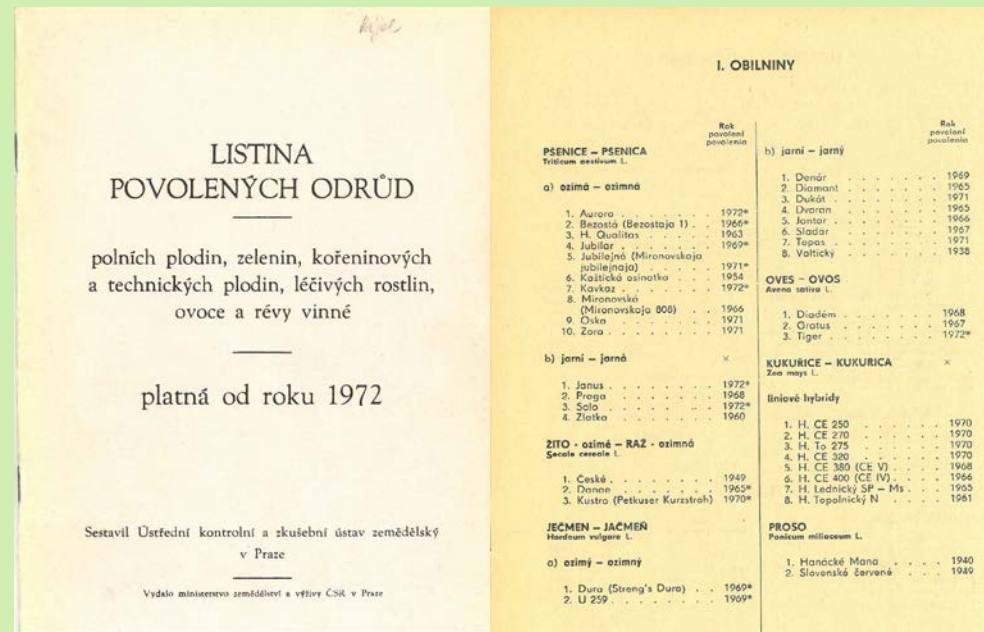
1951 – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

- Oddělení odrůdového zkušebnictví
  - referát polních plodin
  - referát zelenin
  - referát speciálních rostlin

Historie

Zákon č. 61/1964 Sb. o rozvoji rostlinné výroby

- Povolené odrůdy se zapisují do státní odrůdové knihy a podléhají soustavnému zkoušení
- Státní odrůdová komise - poradní orgán ministerstva pro řízení odrůdového zkušebnictví , rozhodování o povolení a odnímání povolení a pro rajonizaci odrůd
- Rajonizace odrůd – ministerstvo vyhlašuje oblasti pro pěstování jednotlivých povolených odrůd

LISTINA POVOLENÝCH ODRŮD
polních plodin, zelenin, kořeninových a technických plodin, léčivých rostlin, ovoce a révy vinné
platná od roku 1972

Sestavil Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský v Praze
Vydalo ministerstvo zemědělství a včelářství ČR v Praze

I. OBIILNINY

	Rok povolení	Reg. číslo povolení
PŠENICE – PŠENICA <i>Triticum aestivum</i> L.		
a) ozimá – ozimná		
1. Aurora	1972*	
2. Bezostá (Bezostaja I)	1966*	
3. H. Qualitas	1963	
4. Jubilar	1969*	
5. Jubilejná (Mironovskaja jubilejnoj)	1971*	
6. Katička osimotko	1954	
7. Kavkaz	1972*	
8. Mironovská (Mironovskaja 000)	1966	
9. Osko	1971	
10. Zora	1971	
b) jarní – jarná		
1. Janus	1972*	
2. Praga	1968	
3. Solo	1972*	
4. Zloto	1960	
ZITO - ozimé – RAZ - ozimná <i>Sacalis cereale</i> L.		
1. České	1949	
2. Donne	1965*	
3. Kusto (Petkusar Kurztrah)	1970*	
JECMEN – JACMEN <i>Hordeum vulgare</i> L.		
a) ozimý – ozimný		
1. Dura (Streng's Dura)	1969*	
2. U 239	1969*	
b) jarní – jarná		
1. Denár	1969	
2. Diamant	1965	
3. Dukát	1971	
4. Dvoran	1965	
5. Jantar	1966	
6. Sladár	1967	
7. Topas	1971	
8. Valtický	1938	
OVES – OVOS <i>Avena sativa</i> L.		
1. Dvadém	1968	
2. Gratus	1967	
3. Tiger	1972*	
KUKURICE – KUKURICA <i>Zea mays</i> L.		
liniové hybridy		
1. H. CE 250	1970	
2. H. CE 270	1970	
3. H. To 275	1970	
4. H. CE 380	1970	
5. H. CE 380 (CE V)	1968	
6. H. CE 400 (CE IV)	1966	
7. H. Lednický SF – Ms	1965	
8. H. Topalnický N	1961	
PROSO <i>Panicum miliaceum</i> L.		
1. Hanácké Mana	1940	
2. Slovanské červené	1940	

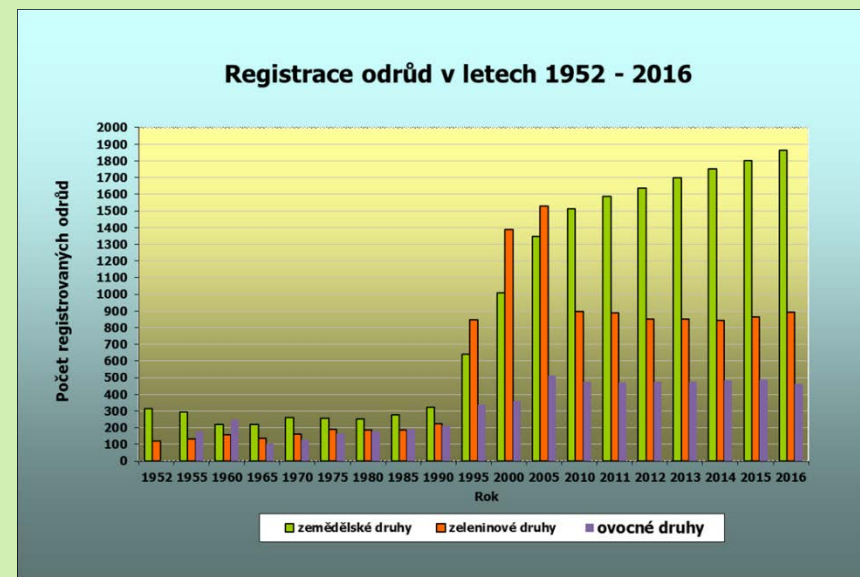
Historie

Zákon č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin

- zavádí současné pojmy registrace odrůd OUS, spolupráce s členskými státy UPOV, ZUHO, GMO, biodiverzita, doporučování odrůd...) rozhodovací pravomoc přechází na ÚKZÚZ

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby)

- implementace evropské legislativy,
- odkazy na nařízení EK a EP s přímou platností,
- ustanovení Odrůdové komise

Národní odrůdový úřad

- **Registrace odrůd**

Základní předpoklad uznávání a uvádění do oběhu rozmnožovacího materiálu odrůd a zárukou vhodnosti odrůd pro půdně-klimatické podmínky ČR,

- zkoušky užitné hodnoty (zemědělské druhy)
- zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti

- **Doporučování odrůd**

U hospodářsky významných zemědělských plodin usnadňuje výběr vhodné odrůdy pro zvolený účel a dané půdně-klimatické podmínky

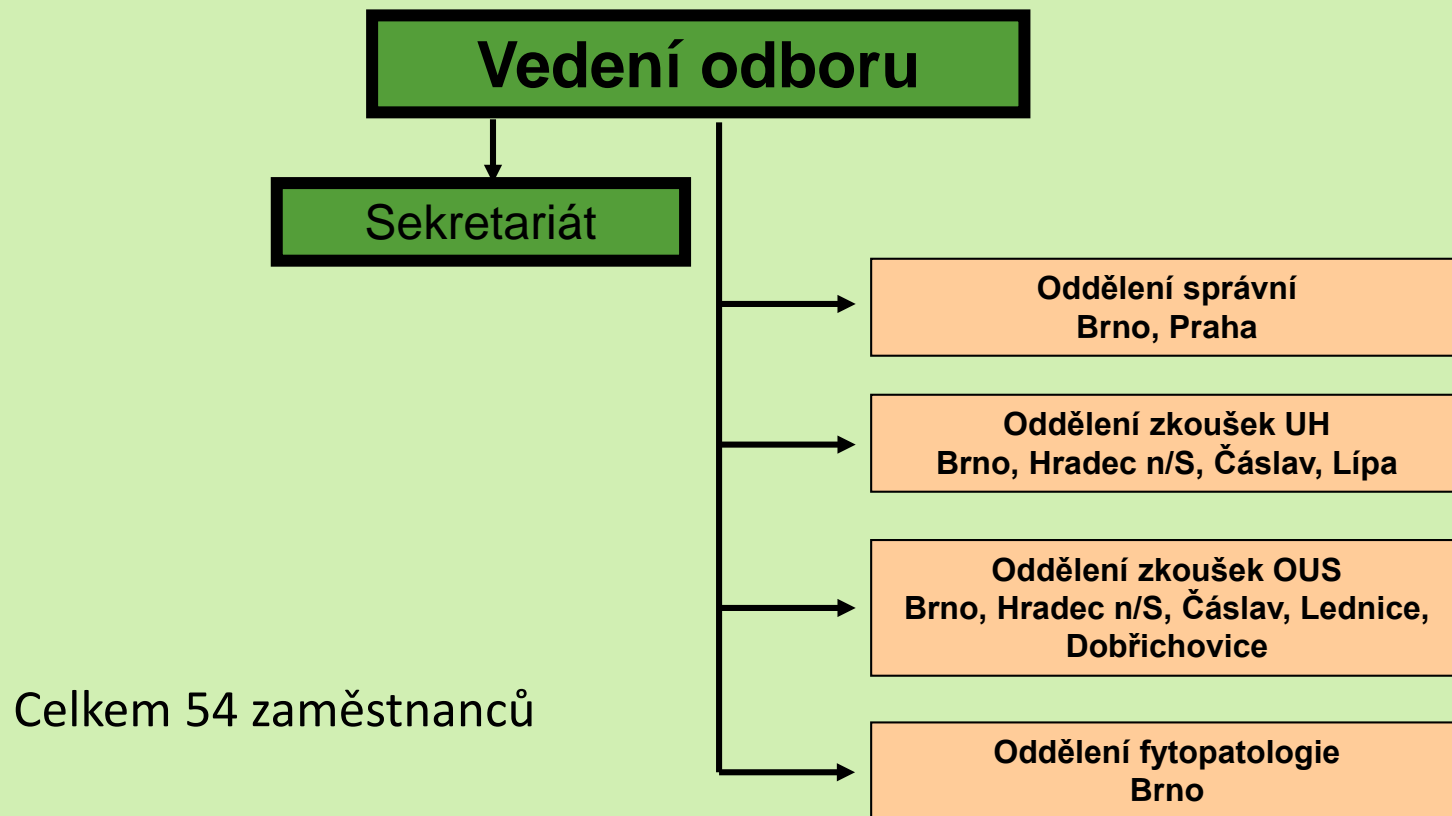
- zkoušky užitné hodnoty u registrovaných odrůd vybraných plodin

- **Ochrana práv k odrůdám**

Forma ochrany duševního vlastnictví, držitel ochranných práv má výlučné právo k využívání chráněné odrůdy

- Národní odrůdová práva - v České republice podle zákona č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám, ve znění pozdějších předpisů.
- Odrůdová práva Společenství - na území všech členských států dle nařízení Rady (ES) 2100/94, o odrůdových právech Společenství, v platném znění.
- zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti

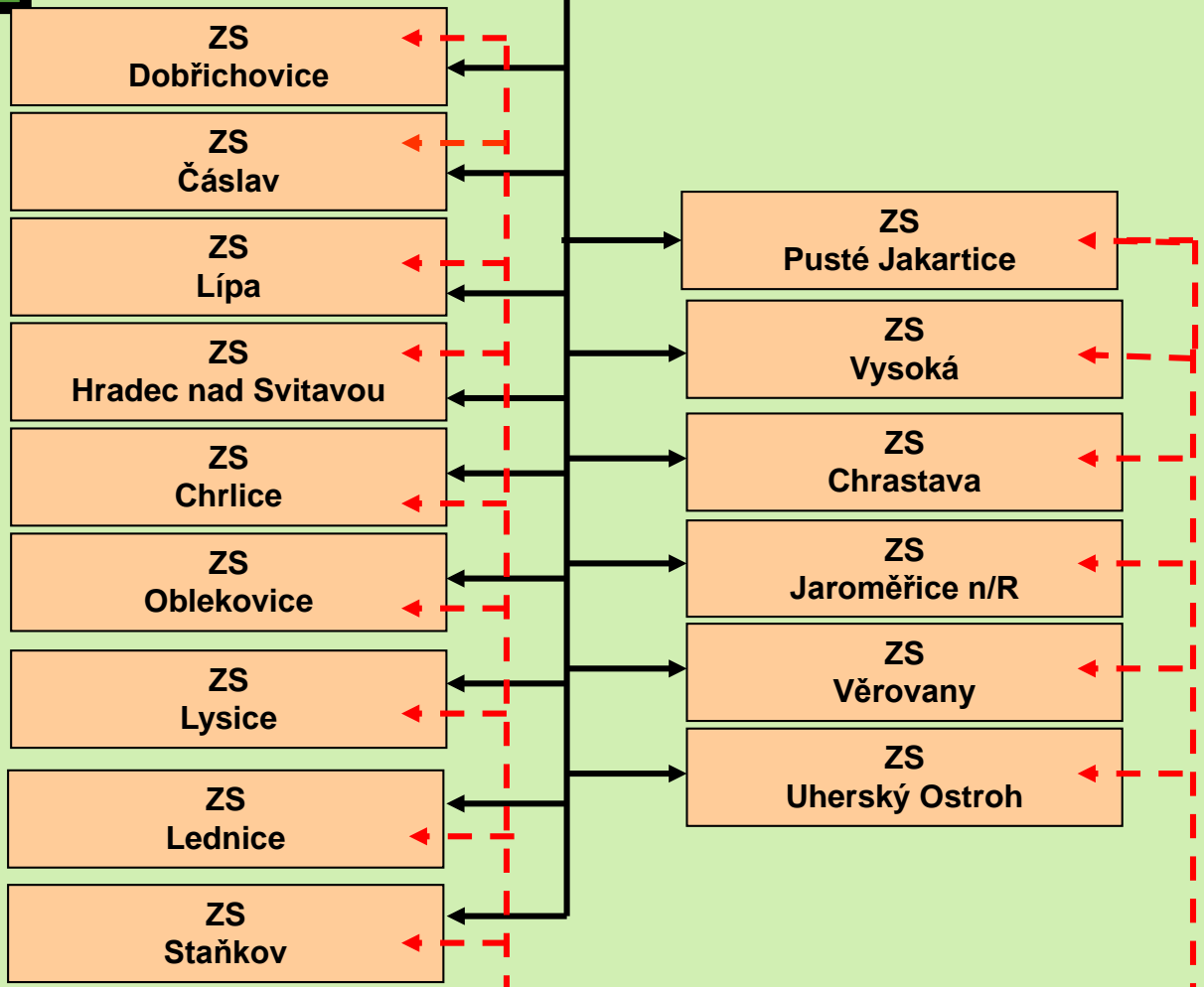
NOÚ - organizační struktura

Vedení odboru NOÚ

Sekretariát
Brno

Součinnost NOÚ a OPZ

Registrace odrůd

- Základní předpoklad pro uznávání a uvádění do oběhu rozmnožovacího materiálu odrůd hospodářsky důležitých zemědělských, zeleninových a ovocných druhů
- Registrace odrůd je zárukou:
  - užité hodnoty odrůdy a její vhodnosti odrůdy pro půdně-klimatické podmínky ČR,
  - odpovídající kvality rozmnožovacího materiálu.
- Podílí se na bezpečnosti potravinového řetězce
- Je jedním z nástrojů zajištění ochrany zdraví lidí, zvířat a životního prostředí
- Přispívá k uplatnění systému integrované ochrany rostlin

Registrace odrůd

Co lze registrovat?

- odrůdy druhů uvedených ve vyhlášce č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin, ve znění vyhlášky č. 42/2014 Sb.,
- všechny odrůdy druhů okrasných rostlin.

Odrůdy zemědělských, zeleninových a ovocných druhů neuvedených v druhovém seznamu registrovat nelze.

Podmínkou pro registraci odrůdy je zjištění, že odrůda:

- je odlišná, uniformní, stálá,
- má užitnou hodnotu (pouze odrůdy zemědělských druhů, které nejsou komponenty hybridů nebo odrůdy trav, které jsou určeny k využití jako pícnina),
- má název vyhovující požadavkům dle zákona,
- má zajištěné udržovací šlechtění,
- geneticky modifikovaná zahrnuje pouze geneticky modifikované rostliny, které lze uvádět do oběhu v České republice.

Registrace odrůd

Probíhá podle zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby).

O registraci odrůdy rozhoduje ÚKZÚZ, odrůdy registrované v České republice jsou zapsány ve Státní odrůdové knize.

Doba registrace je od roku zaregistrování odrůdy do

- konce desátého kalendářního roku nebo,
- konce dvacátého (třicátého) kalendářního roku u odrůd révy, chmele, ovocných a okrasných dřevin.

Evropskou komisí jsou z národních seznamů registrovaných odrůd členských států sestaveny společné katalogy odrůd zemědělských a zeleninových druhů.

Odrůdy v nich zapsané smějí být uváděny do oběhu ve všech členských státech EU.

Registrace odrůd

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Žádosti přijaté	467	514	536	613	482	530	529	491	538	620	573	580
Zemědělské druhy	429	444	478	561	414	500	481	468	494	561	517	524
Zeleninové druhy	32	65	54	51	55	30	33	18	33	49	45	53
Ovocné druhy	4	5	4	1	12	-	15	4	11	10	9	3
Okrasné druhy	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	-
Léčivé a aromatické rostliny	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Žádosti vzaté zpět	393	210	384	385	350	415	301	282	306	487	317	368
Žádosti zamítnuté	15	5	7	1	4	1	4	4	5	5	2	5

Rozhodnutí o registraci	222	138	218	225	175	200	210	164	160	175	200	185
Zemědělské druhy	131	94	161	151	138	141	156	120	127	140	136	148
Zeleninové druhy	51	20	38	63	32	48	50	39	33	30	39	35
Ovocné druhy	40	23	19	10	5	10	4	5	-	5	24	2
Okrasné druhy	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Léčivé a aromatické rostliny	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-

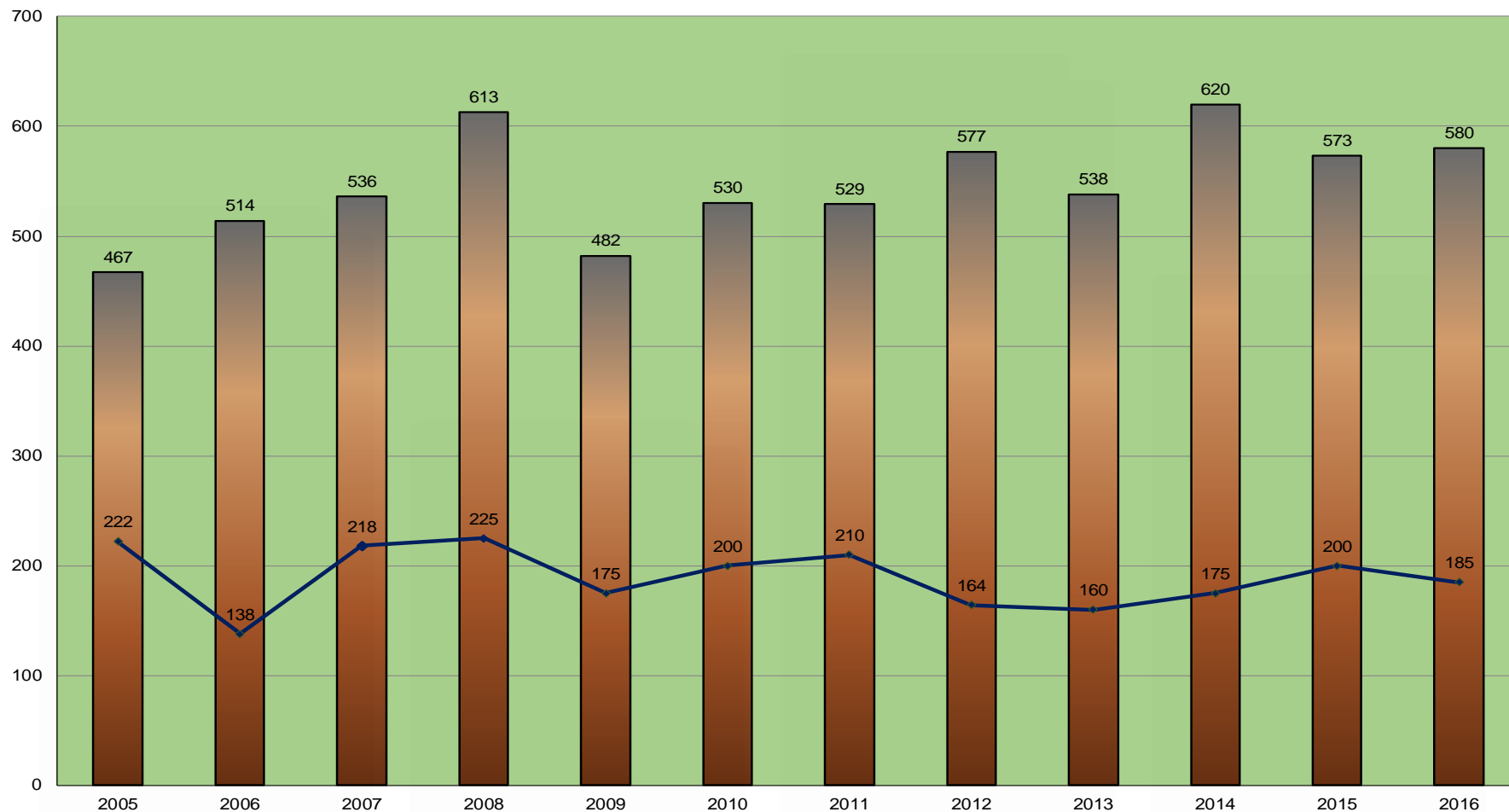
Zrušení registrace	194	122	54	56	55	23	49	36	30	34	58	34
Uplynutí doby registrace	-	33	1438	137	168	113	102	127	107	87	92	68

Počet odrůd:	ke dni 31.12.2016
registrovaných	3246
Zemědělské druhy	1863
Zeleninové druhy	893
Ovocné druhy	461
Okrasné druhy	2
Léčivé a aromatické rostliny	27

Počet odrůd:	ke dni 31.12.2016
v řízení o registraci	1444

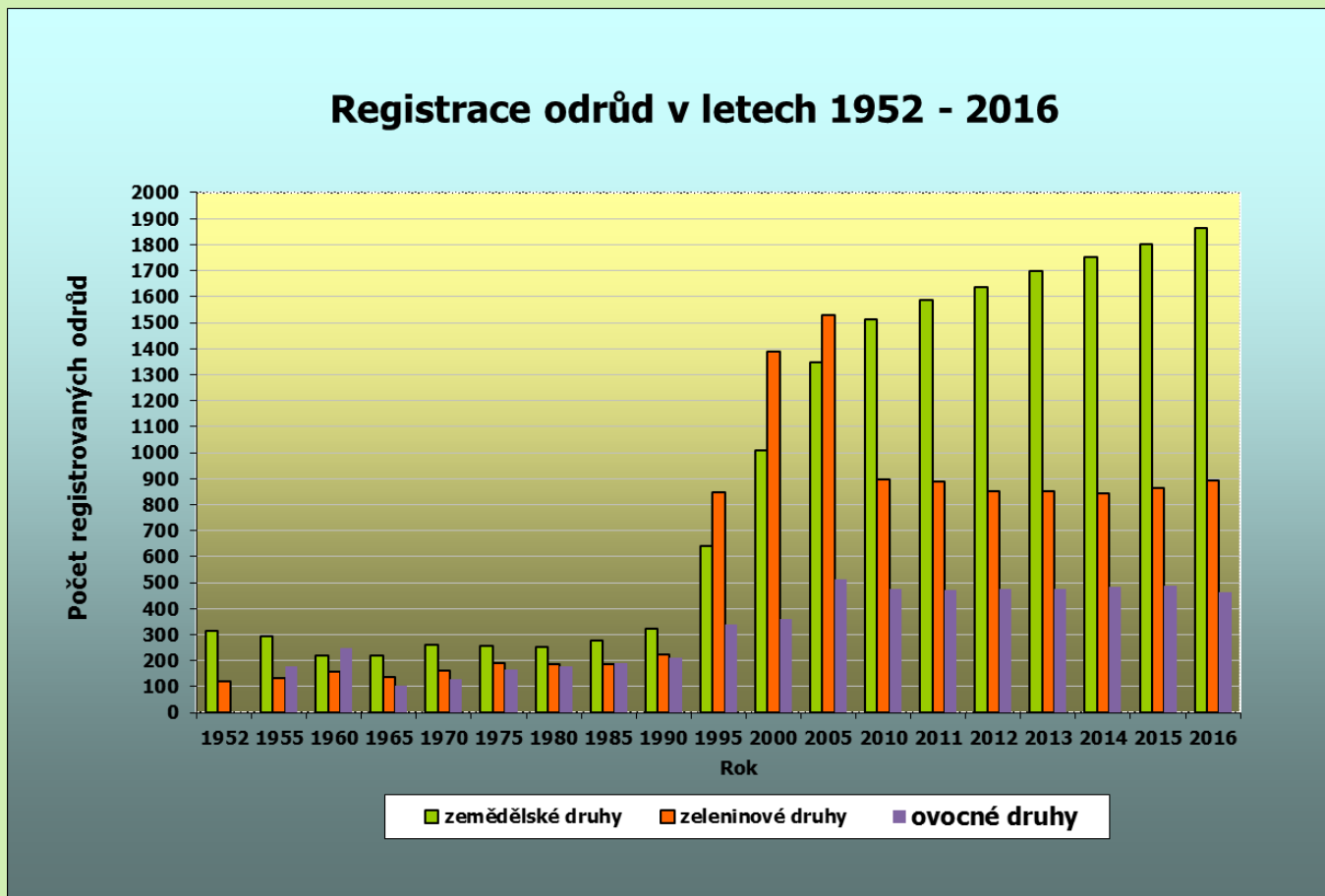
Registrace

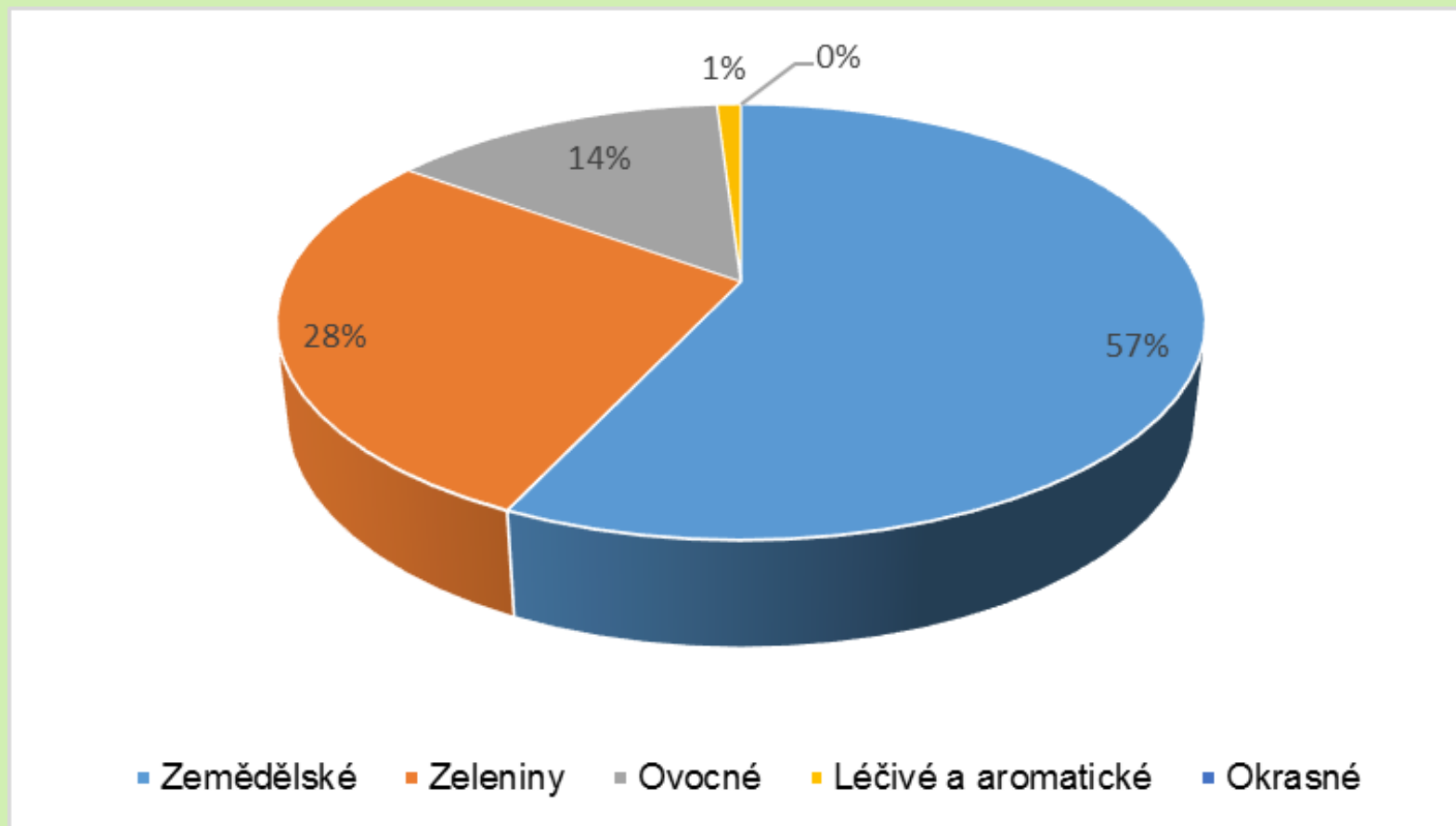
počet žádostí

registrováno odrůd

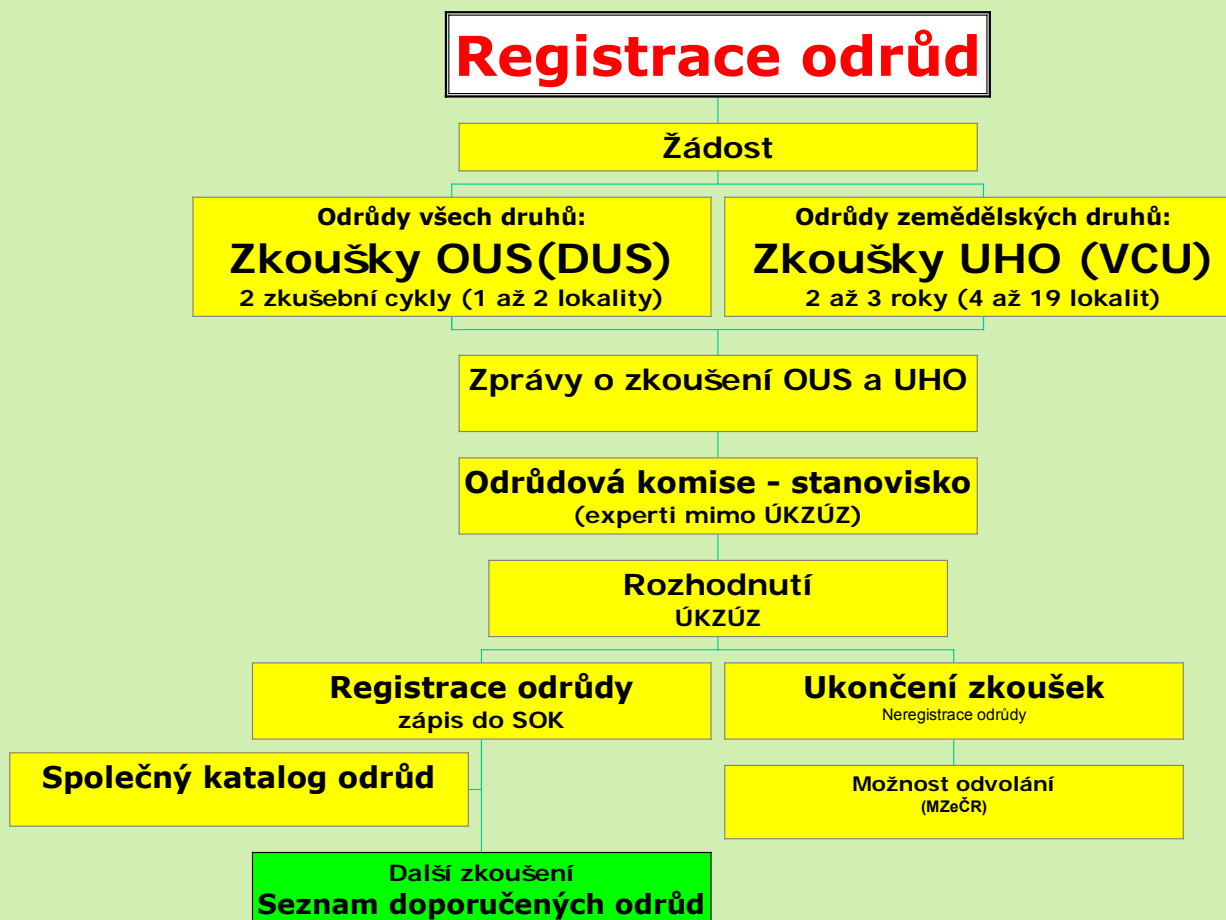
Registrace

Registrované odrůdy: 3246

Proces registrace odrůd

Zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti (OUS)

Odrůda musí být:

odlišná - zřetelně odlišná od každé jiné obecně známé odrůdy projevem nejméně jednoho znaku vyplývajícího z jejího genotypu nebo kombinace genotypů

uniformní - dostatečně jednotná v projevu sledovaných znaků

stálá - v projevu sledovaných znaků zůstává po opakovaném množení beze změny

Metodiky:

- Technické protokoly CPVO - TP
- Zásady zkoušení UPOV - TG
- Národní klasifikátory

Zkoušky poskytují jednoznačný popis odrůdy, který slouží k identifikaci odrůdy

Zkušební stanice OUS

Zkoušky užitné hodnoty (UH)

Podmínkou registrace odrůd zemědělských druhů

Není podmínkou u:

- odrůd zeleninových, ovocných a okrasných druhů,
- odrůd trav, které nejsou určeny k využití jako pícnina,
- komponent hybridů,
- odrůd registrovaných pouze pro vývoz mimo členské státy.

Definice užitné hodnoty dle zákona č. 219/2003 Sb.:

- **Odrůda má užitnou hodnotu**, představuje-li souhrnem svých vlastností **ve srovnání s jinými registrovanými odrůdami** alespoň v některé pěstitelské oblasti **zřejmý přínos** pro pěstování nebo pro její využití anebo pro produkty od ní odvozené. Vykazuje-li odrůda některé vynikající vlastnosti, může být od jednotlivých horších vlastností odhlédnuto.

Zkoušky užité hodnoty odrůd (UH)

Sledují se významné hospodářské vlastnosti odrůd jako jsou:

- výnos,
- odolnost proti škodlivým organismům a abiotickým stresům,
- odolnost proti poléhání, ranost a další.
  - u vybraných druhů sledují reakci odrůd na různé intenzity pěstování (úroveň hnojení dusíkem, užití fungicidů a morforegulátorů),

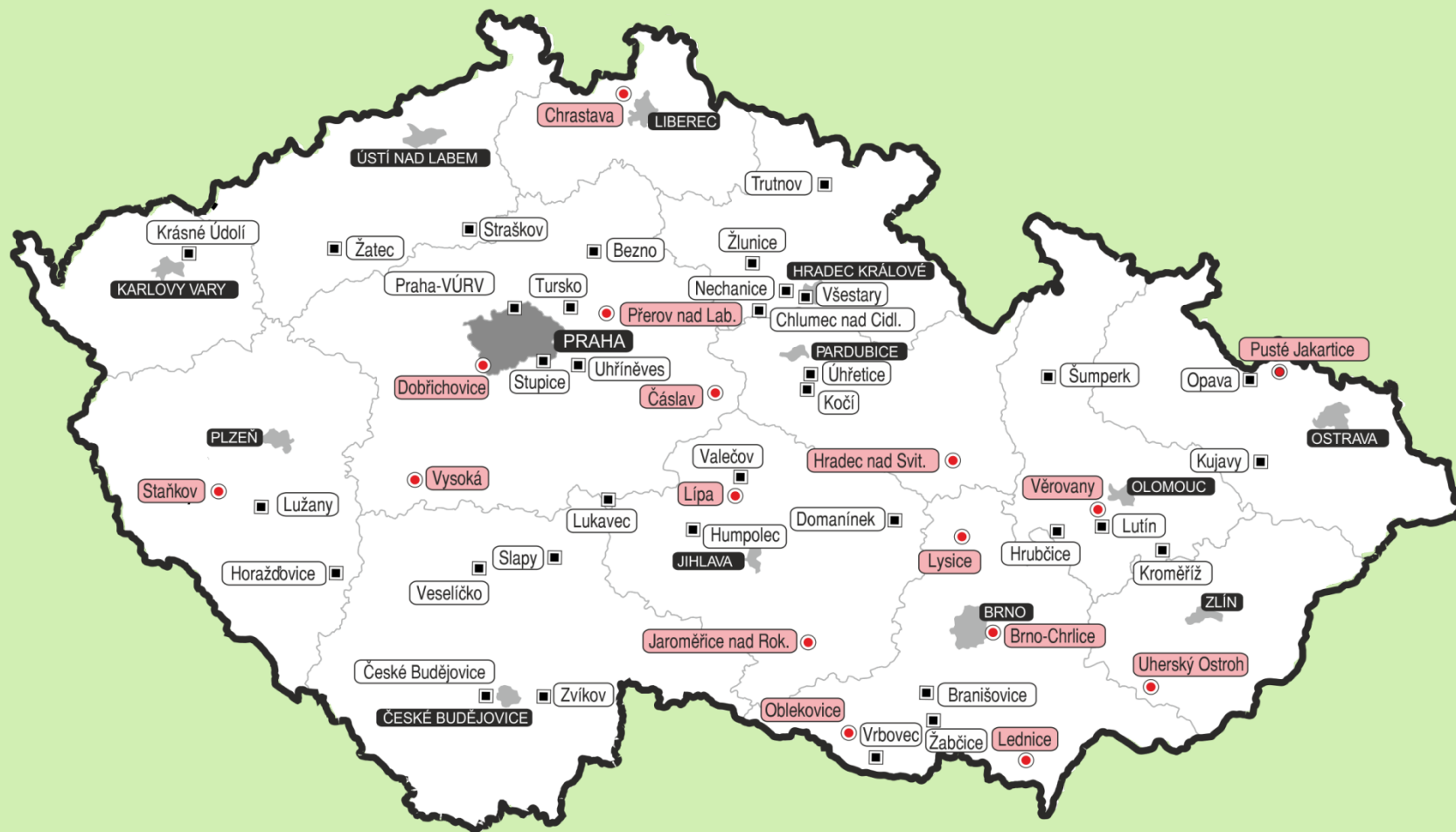
Hodnotí se technologické a kvalitativní parametry:

- pekařská kvalita pšenice,
- sladovnická jakost ječmene,
- organoleptické vlastnosti vína,
- stolní hodnota brambor.

Užitná hodnota – zkušební síť

- zkušební stanice ÚKZÚZ
- zkušební místo jiných subjektů

Seznam doporučených odrůd (SDO)

- Organizuje UKZUZ (Zákon č. 219/2003 Sb.)
- Odrůdy registrované v ČR mohou být zkoušeny
- Zkoušení podle ÚKZÚZ metodik užitné hodnoty pro registraci
- Pokusy:
  - ÚKZÚZ zkušební stanice
  - Externí zkušební stanice (šlechtitelé, výzkumné instituce, univerzity atd.)
- Publikace SDO je každoročně vydávána

Seznam doporučených odrůd

odrůdy následujících plodin mohou být zkoušeny:

- Pšenice ozimá
- Pšenice jarní
- Ječmen ozimý
- Ječmen jarní
- Oves pluchatý
- Triticale ozimé
- Hrách polní
- Řepka ozimá
- Sója
- Brambor - škrob
- Brambor - stolní
- Cukrovka
- Len

V režimu ekologického zemědělství

- Pšenice ozimá
- Ječmen jarní
- Pšenice jarní

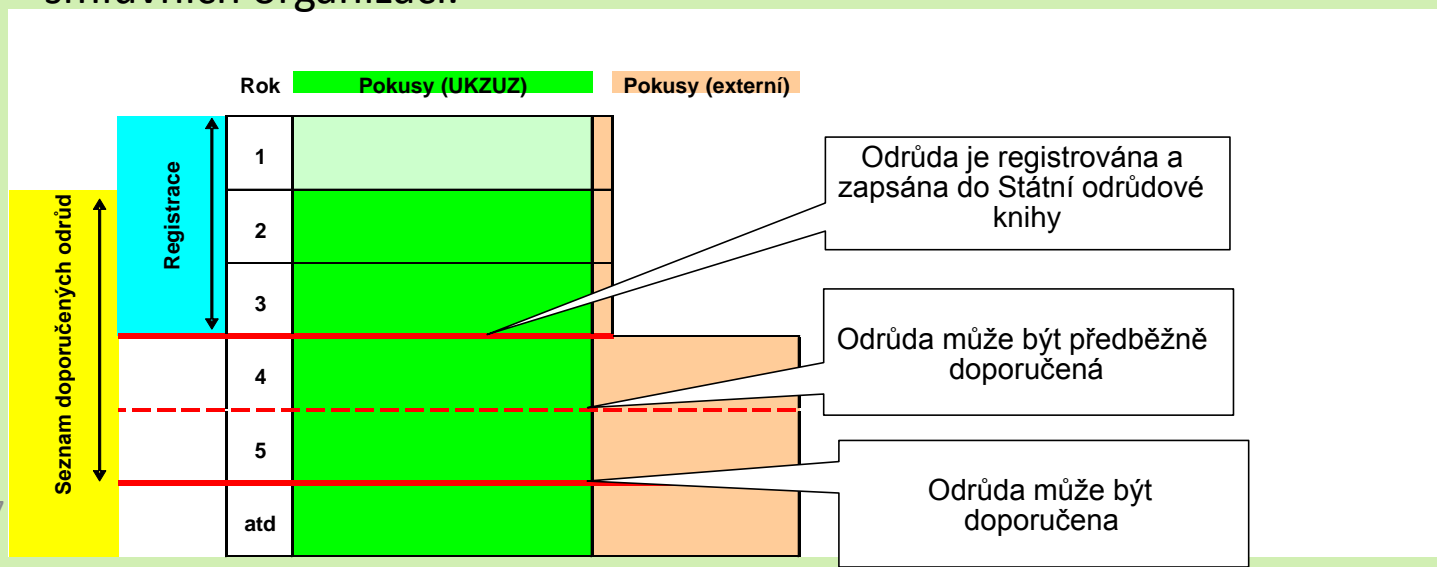
Poznámka:

Přehled odrůd ostatních důležitých plodin je vydáván.

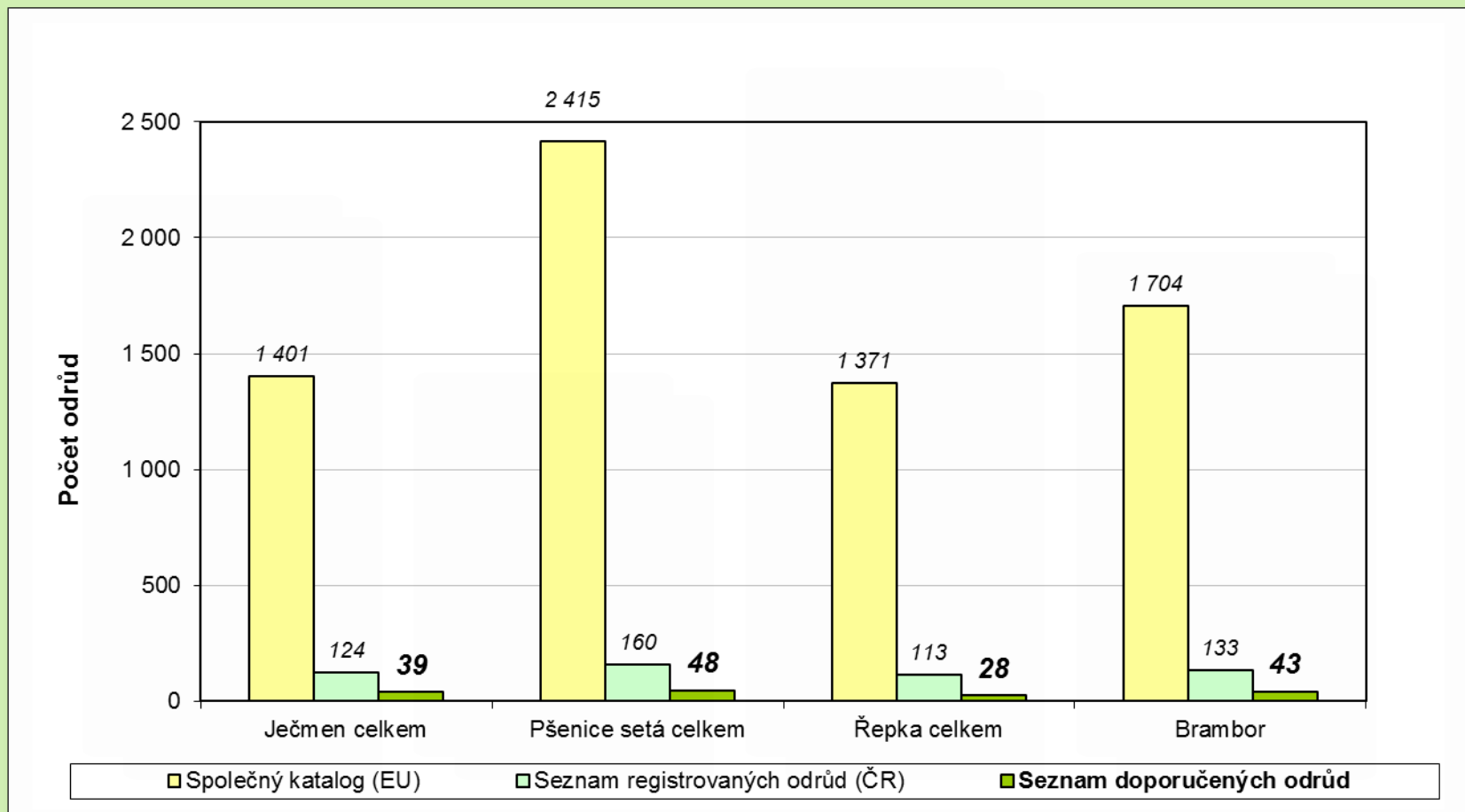
Doporučování Zkoušky užité hodnoty odrůd

- výsledky poskytují detailnější víceleté informace umožňující doporučení pro pěstování a další využití,
- umožňují sledovat další vlastnosti odrůd (např. reakce na intenzitu u řepky),
- financování zkoušení na lokalitách smluvních organizací zajišťují prostřednictvím dotačního titulu 9.A.b.4 tzv. garanti za jednotlivé skupiny plodin,
- provádějí se v široké síti lokalit využívající vedle zkušebních stanic ÚKZÚZ lokality smluvních organizací.

Seznam doporučených odrůd (SDO) usnadňuje volbu odrůdy

Informace o odrůdách

Administrativní

- Databáze odrůd (on-line)
- Věstník ÚKZÚZ, řada: Národní odrůdový úřad
  - Seznam odrůd zapsaných ve Státní odrůdové knize
  - Popisy nových odrůd
  - Seznam chráněných odrůd
- Společný katalog odrůd
- Informace pro žadatele o registraci a ochranu práv (formuláře, sazebník, legislativa...)

Výsledky zkoušení odrůd

- Předběžné výsledky zkoušek užitné hodnoty (jen výnosy)
- Výsledky zkoušek užitné hodnoty
- Nově registrované odrůdy
- Seznamy doporučených odrůd / Přehledy odrůd

Děkuji za pozornost

